

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspedientja v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 298.

V Ljubljani, v petek 30. decembra 1898.

Letnik XXVI.

Vabilo na naročbo.

S 1. januarjem pričanja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta 3 gld.

Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.

Pol leta 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravnništvo „Slovenca“.

„Slovani vèn!“

(iz tržaškega deželnega zbora.)

V Trstu, 29. decembra.

Sinoči se je sešel tržaški deželni zbor. Deželni glavar je ob navzočnosti 28 zastopnikov se spominjal petdesetletnega jubileja Nj. Veličanstva cesarja ter vzkliknil trikratni »Živel!« na vladarja, kateri vzklik se ponavljali navzoči poslanci. Na to je proglašil v imenu cesarjevem deželni zbor otvorjenim.

Mej govorom glavarjevim je vstopilo še kakih trinajst italijanskih poslancev v dvorano, katere je galerija burno pozdravila. Za temi pa je vstopil slovenski poslanec Ivan Nabergoj. V istem trenutku pa je završčalo na galeriji. Sodruga je žvižgala, tulila in zmerjala slovenske poslance na nečuden način ter psovala zlasti Nabergoja s priimki, ki se ne dajo zapisati. Takoj po vstopu Nabergojevem so se demonstrativno odstranili vsi italijanski poslanci, dočim so Nabergoj in tovariši ostali v dvorani. Toda zdaj stoprav je postala stvar nevarna. Na galeriji so začeli še huje tuliti in lajati in priletelo je tudi nekaj »zborničnega reda« v okviru doli na Slovence in baje tudi jedne okno, ki je priletelo s tako silo pred zastopnike tržaške okolice, da je prevrnilo v bližini nek sedež. Na to je dal predsednik sprazniti galerijo, katero so morali vèn izsuvati policisti. Mej odstranjenjem pa so kričali: »Vèn z Slovani!«

Italijanski poslanci so se na to vrnili in bridko očitali županu, da je dal izprazniti galerijo, in so izrekli, da ne marajo nič več v zbornico, ako se še jedenkrat prikažejo notri Slovenci. Vladni zastopnik je na to zaključil zbor, slovenski poslanci, ki so do zadnjega vztrajali na svojih sedežih, so odšli in — luči so se pogasile.

To je v kratkih potezah slika »otvoritvene seje« tržaškega letošnjega deželnega zbora. Utis, ki ga je napravil ta trenutek, je bil tak, kakoršen je ob vsaki udeležbi zastopnikov slovenskega naroda v javnih zastopstvih Primorske in se da z dvema besedama označiti: »Slovani vèn!«

Slovane vèn iz zbornic, Slovane vèn iz dežele, Slovane vèn iz — sveta!

V teh besedah je razjasnjen program naših nasprotnikov.

Po onem dogodku v lanskem zasedanju trž. dež. zbora, ko so bili naši poslanci primorani prestopiti v abstinenco, na veliko radost Žido-Lahonov, soditi, bi ne smeli naši zastopniki več prestopiti praga trž. deželnozborske beznice, saj so vzeli sabo prepričanje, da bi se jim ne godilo bolje, kadar bi se vrnili. Kar pa se tiče osebe viteza Nabergoja, je zadosti znano, da pomeni ista razdrapanim elementom iredente to, kar biku — rudeča zastava. Ako se je samo začulo, da Nabergoj pride v kako mestno ali deželnozborsko sejo, se je ves večer zbirala jata najete sodrge okoli municipalne palače in v istej se nahajajočej kavarni »Al Municipio«, oborožena s palicami, da, celo z revolverji. Že radi osebne varnosti ni kazalo Nabergoju hoditi na brezuspešne seje v Trst, dasi je bil vseskozi najnevarnejši boritelj za pravice avtohtonih tržaških Slovencev, kajti še pred par meseci so se izražali lahoni, da ustop Nabergoja ne bi obrodil »dobrega sadu« in »onorevoli« so naravnost izjavili, da ostavijo dvorano v onem hipu, ko bi Nabergoj ustopil.

Tolpa lačnih volkov ne more drugače, kakor tešiti svojo lakoto, ako je na mastni čredi — drugo vprašanje je, ako isti, ki bi moral čuvati to čredo, hoče braniti isto pred tolpo volkov?

Ali jo hoče braniti? moramo z nova prastati pastirico Avstrijo. Ali hočeš braniti svoje Slovane, Avstrija? Ali jih pa zares hočeš žrtvovati »ozirom«, katerih v resnici ni, kateri so prazna fikcija v tistem trenutku, ko pokažeš svojo voljo, da braniš vse, ki so v tvoji čredi, ali da vsaj pustiš, da se brani čreda sama?!

Naš smrtni sovražnik besni in kriči: Slovane vèn! A kam?! Iz naše stare domovine vèn? In zakaj? Ker se ljubi njim našega ognjišča, našega vinograda, našega polja? Ali pomeni ta »vèn« morda — ven iz naše ljubljene — Avstrije? Toda ne gremo »vèn« tako, kakor žele oni, ki se jim zljubi našega ognjišča, našega vinograda, našega polja, marveč mi vstrajamo v tej borbi za domače ognjišče.

Medicinska fakulteta ali tehnika?

Iz Zagreba, 23. dec.

V odborskeji proračunskeji razpravi ponovilo se je tudi letos že tolikrat sproženo vprašanje o popolnjenju zagrebskega vseučilišča z medicinsko fakulteto. Letos je pričakoval narod od vlade povoljnega odgovora, nego ga je do zdaj dobival v tej zadevi in sicer radi tega, ker je sedanjji predstojnik za bogočastje in uk prigodom svojega imenovanja deloma izrekel nado, da je rešitev tega vprašanja bliže nego se sploh misli. Toda ta nada nas je prevarila, kajti izjava banova glede medicinske fakultete je ravno letos še posebno nepovoljna. Na vprašanje poslanca Smičiklasa, kaj se misli sploh storiti glede otvoritve medicinske fakultete, odgovoril je ban, da za zdaj ni ta fakulteta potrebna. Poznato je, zatrjuje nadalje, da je zdaj na Hrvatskem toliko zdravnikov, da ne bodo mogli dobivati nič več služb. A ko je Smičiklas omenil, da bi ta fakulteta bila važna za

celi slovanski jug, zavrnil ga je ban, da Hrvatska ni tu, da skrbi za druge, nego samo za to, da oskrbuje svoje otroke. V tem odgovoru se je pokazala prvič ozkosrčna politika današnjega sistema, ki ne pozna in noče poznati vzajemnosti slovanske, ker so zoper njo Mažari radi poznatih uzrokov, pa hočejo Hrvate odcepiti popolnoma od ostalega Slovanstva. Moramo reči ne samo od Slovanstva, nego tudi od onih Hrvatov, ki še niso zedinjeni s Hrvatsko, namreč iz Dalmacije, Istre, Bosne in Hercegovine. In vendar bi morala gledati vsaka v pravem smislu narodna vlada, da zbira okoli svojega središča vsaj člane istega naroda. Zagreb bi imel biti središče celega hrvatskega, in tukaj bi morale biti tudi najvišje šole. A da bi z medicinsko fakulteto bilo v tem pogledu mnogo pridobljenega, o tem vendar ne more nobeden dvomiti. Pri medicinskih študijah se vendar ne bi mogle staviti slušateljem one zapreke, kakor se to godi pri filozofskih in juridičnih. Sicer pa moramo omeniti še to, da bi ravno z medicinsko fakulteto število dijakov na zagrebskem vseučilišču jako naraslo, ter bi Zagreb na ta način zbral v svojej sredini vsaj Hrvate, če tudi ne mnogo Srbov in Slovencev. Pri snovanju vseučilišč so večkrat merodavni tudi narodnostni zahtevi. In taki so bili tudi na Hrvatskem, pa se pri snovanju vseučilišča ni mislilo samo na ožjo Hrvatsko nego tudi na bližnje sosedstvo, kar delajo tudi drugi mnogo večji narodi nego so Hrvati. S tem odgovorom pa bode drugič gotovo zadovoljen ogerski minister za bogočastje in uk, ki je po poznatej naredbi glede nostrifikacije zdravniških svedočb, začel kar očiten lov na hrvatske medicinarje, da jih zvabi na budimpeštansko vseučilišče, in pa da odpre pot svojim Mažarom na Hrvatsko. Do sedaj so hrvatski medicinarji pohajali večidel avstrijska vseučilišča, od zdaj z naprej pa jih bodo mamili v Budimpešto na vse razne načine, a med tem se bode gledalo, da se dokaže, kako bi bil medicinski fakultet v Zagrebu nepotreben.

A da se odvrne narodni zahtev za otvoritev medicinske fakultete, proglasili so otvorenje tehnike za mnogo bolj potrebno stvar. Ban sam se je izjavil, da medicinska fakulteta ne bi bila narodna institucija, pač pa bi bila tehnika, kajti med današnjimi tehničnimi činovniki na Hrvatskem jih je velika večina ptujcev, a z utemeljenjem tehnike bi se ta odnosaj kmalu spremenil. Da medicinska fakulteta sploh ni narodna institucija, to radi verjamemo, saj to ni tudi na drugih vseučiliščih, pač pa je narodni zahtev, da se vseučilišče spopolni, kajti potem je narodu zagotovljena popolna neodvisnost v najvišjih naučnih zavodih. Hrvat medicinec ne bo trebal iskati naobrazbe v svojej stroki na tujih nemških ali mažarskih učiliščih, nego bode ostal doma, pa se mora s pravom trditi, da je za Hrvate vendar le tudi medicinska fakulteta narodna institucija, če pomislimo kaj vse hočejo Mažari z našimi medicinarji, kakor sem zgoraj omenil. Da je za Hrvate potrebna tehnika, smo dokazovali že v jednom poprejšnjem dopisu ter moramo popolnoma odobravati vladno izjavo, da je tak zayod za Hrvatsko neobhodno potreben.

Ali z druge strani pa je popolnoma ne-umestno, da se ta velika potreba tega zavoda izrablja kot neko sredstvo proti izvedbi one prve potrebe, namreč popolnjenja vseučilišča z medicinsko fakulteto. Hrvatski narod potrebuje oba zavoda ter pričakuje od vlade, da se mu oba čim prej odpreta; toda ne jeden na škodo drugega. So namreč neki tega mnenja, da bi se moglo še dolgo časa čakati z medicinsko fakulteto, pa da bi se denar, zbran v to svrhu, upotrebil za tehniko. Do zdaj se je nabralo za medicinsko fakulteto 600.000 gld., ki so vloženi na obresti, a sabor hrvatski doprinaša še vsako leto 10.000 gld. v to svrhu. Ta kapital se sicer vedno množi, vendar pa ni še zdaleč tako velik, da bi se mogla omenjena fakulteta vzdrževati s samimi obrestmi. Hrvatski narod bo moral še dlje časa zbirati denar, kakor je to delal do zdaj, da zbere za to potrebno svoto, kajti kakor je videti iz banovega odgovora, zemlja ne misli v tej zadevi več doprinasati, kakor onih 10.000 gld. Ta za medicinsko fakulteto zbrani denar pa se po našem mnenju ne bi smel na noben način upotrebiti v drugo svrhu, nego za ono, v katero je namenjen. Ta denar je zbral narod le za medicinsko fakulteto, ker želi, da se vseučilišče spopolni. Misli li vlada osnovati tehniko, potem bo morala najti novih sredstev za to, kajti ne verujemo, da bi narod dovolil, da bi se za medicinsko fakulteto zbrani denar mogel upotrebiti v drugo svrhu, nego li v ono, za katero je namenjen; saj je vendar vsakdo prepričan, da bi bilo otvorjenje medicinske fakultete potem preloženo za dolgo in dolgo časa. Sicer se pa pričakuje od nove financijalne nagodbe za Hrvatsko mnogo več dohodkov, in potem se bode mogla izpolniti tudi v proračunskem odboru izražena želja glede tehnike. Hrvatski narod bode gotovo hvaležen vsakej vladi, katera mu bode odprla oba omenjena zavoda, ki sta mu oba potrebna za obstanek in napredek; nikakor pa ni sporazumen, da se na tak način, kakor je zgoraj omenjeno, zaustavlja izvedba jedne najvažnejše prosvetne vredbe na Hrvatskem in sploh na slovanskem jugu. Hrvatski narod je toliko žrtvoval za svoje prosvetne zavode, kakor redko kateri drugi narod, in sicer iz zasebnih sredstev, pa je že skrajni čas, da se v to svrhu stori tudi nekaj več z onega mesta, kjer se razpolaga s tolikimi svotami deželnih dohodkov, potem narodu ne bo treba dolgo čakati, da dobi popolno vseučilišče in tehniko.

Politični pregled.

V Ljubljani, 30. decembra.

Cesarsko sporočilo in Čehi. Malone vsi večji listi izrekajo v svoji včerajšnji izdaji sodbo o pismu, s katerim so se otvorila zasedanja deželni zborov in se je izrazila Najvišja zahvala za udanostne adrese. Besede o večjih pravicah, ki se morajo dovoliti prej ali slej deželnim zastopom, ali o deželni avtonomiji, so večinoma toplo pozdravili vsi listi desniških strank, le da večina želi v tem oziru večje jasnosti. Povsem nezadovoljni so pa s sporočilom Mladočehi, ki so pričakovali vse kaj drugega. V svoji nadi so bili že tako potrjeni, da niso nikakor mogli verjeti dunajskim oficijoznim listom, ki so jih hoteli pripravi na iznenadenja s tem, da so jasno poročali, da bodo sporočila na vse deželne zbore popolno jednaka. Vkljub temu toraj so vstrajali v prijetni nadi, in vsled tega sedaj toliko presenečenje. Podpis ministerskega predsednika grofa Thuna na tem sporočilu je smrtna obsodba njegovega ministerstva, ki je postalo popolno nemogoče, pišejo v svoji veliki ogorčenosti češki radikalni listi in izjavljajo, da češka delegacija ne bo preje mirovala, dokler ne vrže nasprotnika svojih opravičenih težnj. Obeta se res izredno mnogo, toda upanje je še, da se splošna razburjenost pomiri v ne predolgem času in zastopniki pozabijo, kar se jim je sedaj pripetilo. Ako bi pa zmagal radikaini element, potem seveda se prično za vlado zelo neugodni časi.

Nastopni govor novega štajerskega namestnika. V zadnji seji štajerskega deželnega zbora predstavil se je tudi novi štajerski namestnik grof Clary, ki je v svojem nastopnem govoru povedal nekaj važnejših stavkov. Rekel je, da mu je nova domovina skoro terra incognita in je toraj

naravno, da še ne pozna razmer in potreb dežele, vsled tega mora prositi oproščenja, ako na vrhuncu važne in odgovornosti polne naloge ne more nuditi potrebne podpore, kakor bi jo rad. Upa pa, da bo kmalu prebolel bolezen vsakega novega deželnega šefa. Nastopil bo pot, ki ga je dosedaj še vedno vodila do zaželenega cilja; izkušenj ne bode crpal samo iz aktov, marveč skušal si jih bo pridobiti z najtesnejo dotiko s prebivalstvom, kajti, pravi dalje, da se ni nikdar klanjal onemu birokratičnemu geslu, ki se glasi: Quod non est in actis, non est in mundo. Politični uradnik mora imeti poleg odprtih očíj tudi gorko srce za prebivalstvo ter vedeti, da je indirektno občevanje z narodom prevelike važnosti. — Krasne so res besede novega namestnika in le želeli je, da bi se vestno ravnal po izraženem načelu. Namestnik grof Clary naj se le poda mej prebivalstvo, toda ne samo mej nemško, marveč mej slovenske trpine ne spodnjem Štajerskem, občuje naj z ondotnim zatiranim našim narodom, in prepričal se bo o njegovem neznosnem položaju ter o njega mnogovrstnih potrebah, o katerih nemški, višjim štajerskim uradom predloženi akti navadno previdno molče ali pa dotično zadevo pojasnjujejo v popolno drugačni luči. Ako bo novi namestnik na ta način prihajal v dotiko s prebivalstvom in se oziral na upravičene želje zatiranega naroda, smejo naši slovenski bratje na spodnjem Štajerju z mirnim srcem zreti v bližnjo bodočnost. Ako bo pa videl v deželi samo nemško prebivalstvo in se oziral le na njegove pretirane zahteve, potem je pa še daleč dan, ko zasije slovenskim trpinom zarija srečnejših časov.

Štajerski poslanec Ludwig o radikalcih. Zastopnik graške trgovinske in obrtne zbornice, posl. Ludwig, ki je kajpada član nemške ljudske stranke, poročal je te dni o delovanju državnega zbora ter o svojem postopanju in delovanju za koristi svojih volilcev. Omenjal je tudi izstopa posl. dr. Steinwendra iz zveze nemške ljudske stranke in dostavil: Nisem nasprotnik radikalnih nazorov in zdi se mi celo, da so radikalci v vsaki stranki celo potrebni, ker s svojim idealizmom potegnejo za seboj še druge elemente. Naši radikalci se pa tem nazorom naravnost od-tujujejo in streljajo v svoje lastne vrste. — Tako sodijo o gonji Schönererjevcev in njih somišljenikov trezni levičarski elementi.

Vogerski poslanski zborničci so se včeraj zopet ponavljali navadni škandalozni prizori mej vlado oziroma baronom Banffyjem in opozicijo. Zastopal jo je v tej seji posl. Apponyi, kateremu so z raznimi burnimi mejklici pomagali tudi ostali opozicijski poslanci. Prijemal je Banffyja zaradi njegovih izjav v letu 1896 z ozirom na nagodbo z Avstrijo. Dokazoval je, da zastopa vlada sedaj vse drugo stališče in da je toraj Banffy govoril neresnico. Ministerski predsednik je hotel takoj odgovarjati na Apponyjeva izvajanja, toda opozicija mu ni pustila govoriti. Kričala je v jednomer: Odstopite! Ven! Nikar ne lažite! Odgovori naj raje kak drug minister! Dolgo časa je trajalo, predno je mogel predsednik toliko pomiriti razburjene elemente, da je prišel baron Banffy do besede ter skušal opravičiti svoje postopanje, in potem kratko malo izjavil, da se ne umakne terorizmu obstrukcije in da hoče vztrajati na dosedanjem mestu, ob jednom se pa poslužiti vseh sredstev, da čim preje zatire revolucionarne elemente.

Razmere v Špantiji so še vedno zelo zamotane. Vzrok temu je po poročilu madridskih listov bolezen ministerskega predsednika Sagaste, katerega se je sedaj lotila plućnica. Vsled tega se pa ne more rešiti ministerska kriza. Pred vsem treba preosnovati sedanji kabinet z nekaterimi novimi močmi, mej katerimi je v prvi vrsti general Weyler, potem pa razpustiti parlament in izvesti nove volitve. A vse to je sedaj nemogoče, ker Sagasta v sedanjem položaju ni zmožen za tako delo. Umevno je, da si elementi, ki komaj čakajo trenutka, ko pridejo na krmilo vlade, ničesar bolj ne žele, nego čim hitreje rešitve iz sedanjega položaja, bodisi da ozdravi Sagasta in sam izvede potrebno preosnovo, ali pa prepusti že sedaj vse vodstvo spretnim rokam.

Proračun mestnega zaklada za leto 1899.

odobren v seji mestnega zbora ljubljanskega dne 23. decembra 1898.

(Dalje.)

V. Šolstvo, znanost in umetnost.

1. Ljudsko šolstvo:

a) I. mestna 5razredna deška ljudska šola	2050 gld.	
b) II. mestna 5razredna deška ljudska šola	1479 »	
c) mestna 8razredna deškiška šola	3185 »	
d) nunska 8razredna deškiška šola	842 »	
e) mestna 2razrednica na Barju	856 »	
f) mestna nemška deška ljudska šola	700 »	
g) mestna nemška deškiška šola	1828 »	
h) razni stroški	500 »	
i) vzdrževanje novega šolskega poslopja na Erjavčevi cesti	300 »	
k) obrtni pripr. šoli	1002 »	
l) c. kr. mestni šolski svet	100 »	
m) okr. učit. knjižnica	50 »	12892 gld.

2. Razna učilišča:

a) C. kr. realka	3854 gld.	
b) obrtna nadalj. šola	575 »	
c) šola za modelovanje	25 »	
d) I. mestno otroško zabavišče	1250 »	
e) otroško zabavišče pri Uršulinkah	280 »	
f) c. kr. obrtni strokovni šoli	6884 »	
g) višja dekliška šola	7450 »	
h) Lichtenturnov zavod	148 »	20466 »

3. Razni stroški, in sicer:

a) Glasbeni Matici	1200 gld.	
b) Narodni šoli	200 »	
c) Dram. društvu	6000 »	
d) Filharmon. društvu	200 »	
e) za vzdrževanje botaničnega vrta	105 »	
f) stanarina in vodarina za pisarno trgovinske in obrtne zbornice	490 »	
g) strelskemu društvu	26 »	
h) za šolski delarni	280 »	
i) družbi sv. Cirila in Metoda	500 »	
k) družbi »Radogoj«	350 »	
l) slov. plan. društvu	300 »	
m) profes. Voduseku za meteor. poročila	100 »	
n) dijaški mizi na graškem vseučilišču	50 »	
o) otroškemu vrtu za božičnico	150 »	
p) nekateri nepredvidni stroški	500 »	10451 gld.

Svota V. poglavja 43709 gld.

VI. Vojaška nastanitev.

1. Najemnina za stanovanje	1655 gld.
2. Letni donesek za bramb. vojašnico	500 »
3. Poprave v stanovanjih	20 »
4. Razni stroški	80 »

Svota VI. poglavja 2255 gld

VII. Raznosterosti.

1. Subvencija gasilnemu društvu	800 »
2. Čuvaja na gradu	720 »
3. Nakup gasilnega orodja	100 »
4. Osuševanje barja	40 »
5. Drugi stroški	500 »

Svota VII. poglavja 2160 gld.

Svota rednih potrebščin 265794 gld.

(Dalje sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 30. decembra.

(Odlikovanje.) Častnima papeževima komornikom z naslovom »monsignore« sta imenovana bogoslovni profesor Anton Zupančič in gimnazijski profesor Tomo Zupan.

(•Vážne osebné premembe.) Pod tem naslovom trdi včerajšnji »Narod«, da je deželnošolski nadzornik Šuman vložil prošnjo za umirovljenje. Iz popolno zanesljivega vira lahko poročamo, da je ta vest popolnoma izmišljena. G. nadzornik Šuman, ki je zdrav in čvrst, ne misli na to, prositi za umirovljenje.

(Božičnica v Marijanišču) se je minuli torek zvečer obnesla prav sijajno, bodisi po številu odličnih gostov (premil, knezoškof ljubljanski in škof kotorski, eksc. gosp. deželni predsednik s soprogo, kranjske hranilnice predsednik, duhovski, vojaški in civilni dostojanstveniki, mnogo gospej...), bodisi po izvajanju obširnega vsporeda, bodisi po krasoti božičnega drevesa. Saj je pa bilo tudi primerno, da se je božičnica priredila kolikor mogoče lepo, ker se je ob tej priliki — dejal bi — pod drugim imenom praznovala v zavodu cesarjeva petdesetletnica, na katero so se nanašale deklamacije in spevoigra »Živela Avstrija!«. O podrobnostih ne govorimo, ker se je ta igra igrala že v potresnem letu in se posamnosti vršijo vsako leto po istem načinu. Z veseljem smemo po splošnem vtisku zabeležiti dejstvo, da si zavod od leta do leta pridobiva med občinstvom več zanimanja in več priznavanja. Bog mu ohrani dosedanje dobrotnike tudi v prihodnjih — morda hudih — letih!

(Spevoigra »Živela Avstrija!«) se bo igrala v »Marijanišču« na novo leto, na svetih Treh kraljev dan in dne 8. januarja prih. leta, vselej ob 5. uri zvečer.

(Štajerski deželni zbor) je imel včeraj drugo sejo, v kateri je pritrdil predlogu dež. zbora, da se v prvi polovici prihodnjega leta pobirajo dosedanje deželne priklade in doklade. Pri tej priliki so Nemci sprožili daljšo politično debato. Poslanec Walz je govoril o zatiranju Nemcev ter psoval Badenija, Abrahamowicza, Thuna itd. Še strastneje je ropotal proti Čehom, Poljakom, Slovencem in katol. ljudski stranki znani baron Rokitsky. V imenu slovenskih poslancev je dr. Serbec odločno ugovarjal, da bi bili Slovenci državi nevaren življelj, Slovenci so bili in ostanejo zvesti cesarju in državi. Razmere so žalostne, toda temu so v prvi vrsti krivi nemški liberalci, ki so z Ogri sklenili nagodbo. In to svojo krivdo hočejo Nemci podtakniti drugim. V imenu ustavovernih veleposestnikov je grof Stürgkh zagovarjal nemško vzajemnost, prelat Karlon pa je v imenu konservativnih Nemcev krepko zavračal Rokitsanskega. Dež. zbor je preložen na nedoločen čas.

(Občinski svet ljubljanski) ima svojo izredno sejo v soboto dne 31. decembra 1898, ob 5. uri popoldne v mestni dvorani. Dnevni red: I. Predsedstvena naznanila. II. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. III. Stavbnega odseka poročili: 1. o prizivu hišnega posestnika Ivana Šusteršiča proti magistratovemu naročilu, da ima odstraniti skladišče za smodnik; 2. o županovem poročilu glede ustavljenja sklepa, ki ga je v seji dne 13. t. m. sprejel občinski svet v Ivan Godčevej zadevi. IV. Finančnega odseka poročilo o prošnji mestnega jetničarja Filipa Kotarja za nagrado zaradi pometanja in snaženja mestne dvorane. V. Občinskega svetnika dr. Danila Majarona samostalni predlog v zadevi ustanovitve vseučilišča v Ljubljani.

(Zborovanje učiteljic.) Včeraj dne 29. decembra se je vršil prvi občni zbor društva učiteljic, ustanovljen v proslavo 50letnice vladanja Nj. Veličanstva. Dosedanja predsednica K. Demšar otvori zborovanje s prijaznim nagovorom na prisotne, katere se niso plašile slabega vremena, ter jih zahvali na njih trudu in požrtvovalnosti. Na to da besedo tajnici J. Miklavčič, katera poroča o delovanju ustanovnega odbora v dobi od ustanovnega shoda do dne prvega občnega zbora. Pri tej točki zahvali tudi kolegino Rooss na prijaznem sodelovanju pri sestavljanju pravil. V nadaljnjem govoru poroča tajnica o udeležitvi kranjskih učiteljic vseavstrijskega shoda učiteljic na Dunaji dne 8. avgusta t. l.; sporoči pozdrav dunajskih učiteljic, katere se toplo zanimajo za vsa deželna društva učiteljic, kajti one snujejo zvezo vseh avstrijskih društev učiteljic, katera bi imela namen, braniti pravice učiteljic. Zvala se bode: »Oesterreichischer Lehrerinnenbund«, ter se brez ozira na narodnost ima boriti le za pravice učiteljic. Ta zveza bode imela svoj ustanovni shod o binkošti na Dunaji. Ker pa so se vse navzoče učiteljice izrekle proti

temu času, naprosil se bode dunajski pripravljalni odbor, da, ako mogoče, preloži shod na velike počitnice. Naposled prečita poročevalka zahvalo na deželni zbor kranjski, naj — vsaj deloma — ugoditi rešitvi prošnje učiteljic povodom regulacije plač, ter se sklene, da se ta zahvala po deputaciji izroči visokorodnemu deželnemu glavarju. — Pri volitvi odbora so se izvolile zastopnice: za okraj radovljiški gđ. Razinger, za okraj kranjski gđ. Miklavčič, za okraj kamniški gđ. Klančar, za okraj ljubljanska okolica gđ. Vidic, za litijski okraj gđ. Demšar, za okraj logaški gđ. Gallé, za okraj postojinski gđ. Velepich, za okraj krški gđ. Schmidinger, za okraj črnomaljski gđ. Zupančič, za okraj kočevski gđ. Blahna, za okraj novomeški gđ. Clarici M., za okraj ljubljansko mesto gg. Zupančič Agn., Marout in Praprotnik. Iz teh zastopnic se je volil ožji odbor: gđ. Zupan A., predsednica; gđ. Praprotnik J., nje namestnica; gđ. Miklavčič, tajnica; gđ. Demšar, nje namestnica; gđ. Marout, blagajnica; gđ. Vidic, nje namestnica. — Ostale zastopnice okrajev so odbornice,

(Iz Celovca,) dne 27. decembra. Deželno predsedništvo v Celovcu je z dopisom od dne 23. t. m., št. 2423, sporočilo odboru Mohorjeve družbe, načelnistvom katoliškega-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem, celovške Ciril-Methodove podružnice in slovenske posojilnice v Celovcu Najvišjo zahvalo za udanostne izjave in čestitke, izražene povodom cesarjeve 50-letnice.

(Koroški novičar.) Dež. hipotečna banka v Celovcu je doslej izposodila 2,921.650 gld. posojil. — V Svetinvasi je umrl dné 19. dec. znani posestnik in bivši župan g. Štefan Krassnigg, star 68 let. Pokojnik je bil znan pristaš nam nasprotne liberalno-bauernbundarske stranke. — V Št. Jakobu v Rožu je dné 19. dec. umrl 51letni posestnik g. Viktor Horn. — V Voglah pri Medgorjah je dné 19. dec. pogorelo posestniku S. Kosmiču pohištvo, krma in vsa oprava. Zgorel je tudi konj, 3 krave in več svinj. — Na Mostiču se je 18letni delavec Jernej Fige sam umoril s tem, da je svojo glavo položil pod kladivo, težko 250 k. Kladivo mu je glavo čisto razdrobilo. — Dež. posl. Sim. Rainer, ki je v deželnem zboru zastopal veleposestvo, je odložil svoje poslanstvo. — V Vetrinju so dné 26. dec. odlikovali 43 delavcev v Morovi tovarni s svetinjami, ker delujejo že nad 40 let v imenovani tovarni.

(Trgovsko ministerstvo) poroča trgovski in obrtniški zbornici, da se bo 2. januarja 1899 vršila javna ustna licitacija pri vojaškem monturnem upraviteljstvu v Belemgradu v svrhu dobave 12.000 kg notranjih podplatov. Vadij za inozemce znaša 20 % licitacijske svote.

(Iz Sveč v Rožni dolini.) Volilne listine so res take, kakor smo si jih mislili; sestavljene popolnoma strankarsko. Fužinski uradniki, ki so že davno opustili to službo, kojih jeden je sedaj celo na Francoskem, so še vedno v listinah. Pač pomagaj vse, kar more, zakaj trda jim prede! Primanjkljaj, ki je dosedaj znan, znaša skoro 900 gl. In moža, ki je tri leta tako gospodaril, kojega je i baron Helldorf postal v »zasluženi« pokoj, imenovali so naši mameluki častnim občanom. Vse sile napenjajo, da bi občinsko vodstvo ostalo v njihovih rokah. Najhuje pa delata in rogovilita občinski tajnik — nadučitelj Feinig in fužinski uradnik s pravevtonskim imenom — strmite! — Milčinsky!! Dasi je deputacija pri gosp. deželnem predsedniku iskala pomoči in jo je isti tudi obljubil, dasi je izjavil, da se prepis listin nikakor ne more zabraniti, nam vender tega kratko malo ne dovolijo. Kaj takega mogoče je pač samo pri nas na Koroškem. Toda, vsaka sila do vremena. Tudi pri nas se bode obrnilo na bolje. Vprašamo pa samo še naše mogotce in pričakujemo odgovora: Kako morete vi, g. Papencordt, ki ste pruski državljani, izjaviti proti delavcu-volilecu, ko ga vsprejmete v delo: »Sie werden doch mit uns halten und nicht mit den Pfaffen draussen?« Ali Vam ni merodajna beseda Vašega gospodarja, barona Helldorfa, da je delavec samo za čas dela njegov, sicer pa popolnoma prost? Ali hočete, da naj Vam delavec z rokami tudi svojo prostost, svoje mišljenje proda? In Vi, g. Feinig? Ali sta Vam znana ministerjalna ukaza z dne 16. junija 1885, št. 757 in 28. junija 1888? Ako ne, Vam rad postrežem z njima. Kako se torej vjema z njima

Vaše delovanje in rogoviljenje? In Vi, g. France Kiršner! Vi ste deželni poslanec, povsod in vedno trdite, da ste prijatelj kmetov; pri nas lahko vidite, kam pripelje liberalno gospodarstvo; vi vidite, da se nam hudo godi, da bodo občinske naklade kmalu večje, kakor direktni davki. Sami ste priznali našim možem, da šole niso prav urejene, da mora Slovenec tudi slovensko znati, da mu ne zadošča sedanjí poduk; Vi ste častni občan tukajšnje občine, pokažite torej sedaj, da Vam je resno Vaše govorjenje, pridružite se kmetiski stranki, pripomagajte ji do zmage! — Ker govorim ravno o Svečah, še to-le: Dasi šteje naša občina komaj dva odstotka Nemcev, naša pošta vkljub vsem pritožbam in zahtevam noče uradovati slovensko, niti izdajati dvojezičnih tiskovin; upraviteljica ni slovenskega jezika zmožna, kako torej občuj s slovenskimi strankami? In še nekaj! Ko je bilo sveto opravilo po Nj. Veličanstvu cesarici Elizabeti, od fužin vkljub povabilu razun malce uradnikov, ni bilo nikogar videti; še g. župan je zaspal! Ko je pa nedavno umrl v Rožni dolini posestnik, steber prusofilov, velik častilec Wolfv in njegove Ost-(asiatische)-deutsche sem hotel reči, »Rundschau«, moralo je vse na noge, požarna bramba, pevci, godci, uradniki od A do Z, sploh vse, kar pri fužini le giba! — Facta loquuntur! Janez Borovec.

(Nova himna papeža Leona XIII.) Unita Catholica poroča, da je sv. oče povodom sklepa devetnajstega veka zložil novo himno v latinskem jeziku, v kateri se Izveličarju zahvaljuje za vse milosti, ki jih je naklonil krščanskemu svetu v minulem 19. stoletju. Ob jednom je papež naročil komponistu Perosiju, naj vglasi ta novi spev. Toda tega dela pa najbrže ne bo mogel kmalu izvršiti, ker je vsled padca z voza precej nevarno obolel.

(Proti slovanskim duhovnikom Istre.) »Edinost« prinaša črtico, da se je baje izrazil v Trstu nek Lah tako le: Najprej zatreti in iztrebiti slovansko duhovščino iz Istre in kmalu ne bo enega Slovana v Istri več. To je tudi res, duhovščina je trdna bran proti italijanski nenasitnosti, ki komaj čaka, da požre Istro z drevjem in zemljo vred. Take želje pa se ne bodo uresničile, kakor istega mažarskega honveda ne, ki je dejal nekoč: Najbolje bi bilo, da se pade čez bogato Rusijo in se jo razdeli kos za kosom. Ali bi nas radi — oziroma našo last! To jim diši!

(Židovski Clown.) Na sestanku »Progressa« v Trstu proti osnutju gimnazija v Pazinu, je nasvetoval nek židovski lahonski govornik, naj bi se sililo tržaške italijanske poslance na Dunaju, da prično tudi oni skrajno obstrukcijo zoper vladne predloge z Wolfom in Schönererjem vred. Iz tega se vidi, da ta sestanek ni veljal samo gimnaziju v Pazinu, marveč je bil nov od judov provociran poskus, napraviti sploh še več zdražeb v Avstriji, nego jih je že. Le zdražbo, pretep, psovanje — to je slast judov, to je njihov element, v katerem se z radostjo valjajo, kakor pujsek v mlakuži. Ali pa se bode krščansko merodajno in nemerodajno ljudstvo sploh dalo še dolgo smatrati za dresirano žival v areni, nad katero vihti svoj bič — židovski Clown?

(Slovensko gledališče.) Danes zvečer gostuje gospa L. Brücklova iz Zagreba v »Aidii«. Gospa Brückl je nedvomno najizbornejša jugoslovanska operna pevka. Lani je gostovala v Pragi z izvanrednim vspehom.

(Talijo za rešitev življenja) priznala je deželna vlada v znesku 20 gld. trgovskemu pomočniku Fr. Werliju, ki je 28. nov. letos potegnil iz Rinže Jožefo Testin.

(Pavel M. Tretjakov.) Dne 16. decembra je umrl v Moskvi veliki mecen umetnosti, P. M. Tretjakov. Več nego 30 let je podpiral umetnike in si nabral veliko galerijo slik in kiparskih del, katera je podaril Moskvi z glavnico, ki ji zagotavlja vzdrževanje.

(Požar v Lovranu.) V noči od 22. do 23. decembra je pogorela v Lovrani vila Frapport, jedna najlepših stavb ob tamošnjem obrežju. Šest let jo je zidal Dunajčan dr. Frapport. Ravno je bilo dogotovljeno umetniško okrasje, kar je nastal ogenj v mizarski delavnici, burja ga je razpihala in stavba je pogorela z dragocenimi načrti arhitekta Seidla vred.

(Zastopniki ljudstva in — kapitala.) Izračunali so, da ima 88 ogerskih poslancev 323 uprav-

niških mest pri raznih delniških družbah. To pač marsikaj pojasnjuje. Tako je bilo v Avstriji v cvetni dobi liberalizma.

(Sudanski misijoni) se na novo organizujejo. Središče jim bo koptovska cerkev. Msgr. Sogaro je bil v Rimu pri papežu in je odpotoval, da blagoslovi in otvori koptovsko semenišče, sezidano iz fondov, katere sta založila papež in avstrijski cesar.

(»Zveza katoliških pisateljev in pisateljic v Avstriji«) je zborovala na Dunaju dne 13. decembra. Predsedoval je baron Vittingshof-Schell. Letni donesek udov znaša 3 kr. Namen društvu je, s katoliškimi spisi in listi izpodriniti židovsko in brezversko pisarjenje.

Telefonska in brzojavna poročila

Dunaj, 30. decembra. Nižjeavstrijski deželni zbor je soglasno vsprejel predlog poslanca Schwarza, s katerim se vlada pozivlja, naj umakne sedanjo krivično nagodbeno predlogo in predloži boljšo, potrebam totranske polovice ustrezajočo predlogo.

Dunaj, 30. decembra. Zasedanje deželnih zborov češkega, moravskega in šleškega je z včerajšnjim dnevom preloženo. — V nižjeavstrijskem deželnem zboru je vsprejet štiri-, v češkem pa petmesečni budgetni provizorij.

Dunaj, 30. decembra. Vsi navzoči dolenjeavstrijski poslanci so podpirali Knotzovo interpelacijo na namestnika, zakaj je datirano cesarjevo sporočilo samo z besedami: Na Dunaji in ne na Dunaju v glavnem in prestolnem mestu, vprašajoč, ali se je morda razmerje mesta Dunaja do države v zadnjem času kaj spremenilo.

Dunaj, 30. decembra. V vladnih krogih se zatrjuje, da bo začasna nagodba na podlagi § 14. podaljšana za jedno leto. Prvotno je vlada mislila nagodbo podaljšati le za pol leta, toda razmere v ogerski zbornici so jo prisilile, da je to storila za jedno leto.

Praga, 30. decembra. Posl. Engel in tovariši so predlagali v deželnem zboru, naj se voli komisija osmih članov, ki naj poroča o cesarskem sporočilu.

Budimpešta, 30. decembra. Danes je bila seja, ki se je pa vršila brez zanimanja. Razgovor je bil zaradi novoletnih počitnic. Ko je predsednik-starosta pojasnil, da njegov predlog za počitnice treh dni ni bil nasvetovan od vlade, je posl. Polonyi umaknil svoj predlog, ki je bil proti počitnicam sploh. In tako je prihodnja seja v torek po novem letu. Potem se je nadaljevala debata zaradi volitve predsedstva.

Beljak, 30. decembra. Na volilnem shodu so volilec izrekli poslancu Steinwenderju svoje zaupanje s 74 proti 68 glasovom. Steinwender skliče shode še v drugih krajih in potem se odloči, ali odloži ali še obdrži mandat.

Rim, 30. decembra. Kralj Umberto podpiše jutri dekret, s katerim se pomilosté vsi kaznenci civilnega in vojaškega stanu, katerim se je povodom pomladanskih nemirov prisodila do dveletna ječa. Onim pa, ki so bili obsojeni v večletni zapor, se spregledati dve leti, starčkom nad 60 let, ženskam in mladoletnim se kazen popolnoma opusti ali za tri leta zmanjša. Skupno bo nad 2700 oseb deležnih te dobrote.

Madrid, 30. decembra. Rešitev ministerske krize se je po poročilu lista „Liberal“ odložila največ radi tega, ker je Mac Kinley sklenil, da mirovne pogodbe pred novim letom ne predloži v potrjenje. — V mestu se govori o zvezi desetih generalov, kar precej vzburja javno mnenje v Parizu.

Umrli so:

V bolnišnici:

25. decembra. Neža Hrome, kajzarjeva hči, 3 leta, jetika.
— Jurij Otrepec, delavec, 36 let, pljučnica.
27. decembra. Jožef Jasek, poslovodja, 31 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24. urah
29 9 zvečer	733,6	1 8	sl. jug	oblačno	
30 7. jutro	728,7	0,7	sl. jug	megla	5-8
2. popol.	728,0	2,6	sl. svzh.	skoro oblč.	
Srednja včerašnja temperatura 2 6°, za 5-2° nad normalom.					

Poslano.

Najpriročajši in zanesljiv opominjač dneva je in bo

Skladni koledar.

Imam v zalogi za leto 1899. lepega slovenskega komad po 60 kr., po pošti 65 kr.

I. Bonač,

Ljubljana.

909 3-2

Usojam si slavnemu občinstvu naznaniti, da prevzemam in izvršujem točne naročila na 294 37-37

kavo, čaj, olje, riž, makarone, delikatese, sadje, ribe, vina itd.

Posiljatve v omotih po 5 klg. oddajam po pošti, ona od 30 klg. naprej pa po železnici s povzajem.

Take posiljatve se izplačajo vsakomur, posebno p. n. gg. krčmarjem, družinam in onim, ki rabijo za dom različne jestvine ali želé o raznih prilikah nabaviti si specialitete, katerih se na deželi ne dobi, ali pa le zelo drago, n. pr. morske ribe in rake, sveže sadje, fino olje itd.

Glavni moj namen je razpošiljati dobro blago in po nizki ceni.

Cenike dopoljem rado voljno in brezplačno. Za p. n. gg. trgovce imam poseben cenik in morem dajati blago po tako nizkih cenah, da se ne bojim konkurence.

Tudi sprejemam zastopstva in vsakojaka posredovanja.

Z odličnim spoštovanjem

Ernest Pegan v Trstu,

ulica S. Francesco št. 6.

Dva sposobna pomočnika in učence

901 6-4

sprejme takoj **Ivan Demšar**, kovač v Ljubljani.

Pozor!

Najfinejša namizna vina

iz c. kr. dvornih kletij na Dunaji in

najboljši konjak

iz c. kr. dvorne distilerije Pfau in dr. na Reki

so dobiti v konditoriji

Rudolf Kirbisch

v Ljubljani

911 11-2

na Kongresnem trgu (Zvezda) št. 8.

Koverta s firmo

priporoča

Katol. Tiskarna,
v Ljubljani.

Tujel.

29. decembra.

Pri Slonu: Kos iz Sela. — Varl iz Sevnice. — Brückl iz Zagreba. — Stern iz Gradca. — Grünhut iz Boglara. — Spitzer iz Barstelepa. — Grünwald iz Beča. — Oberascher iz Novoga mesta.

Pri Lloyd: Potrebin iz Kostanjevice. — Senčar iz Zagreba. — Klanšek iz Mosta. — Klanšek iz Borovnice.

917 (1-1)

Togepolni oznanjamo svojim sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je ljubljani naš soprog, oziroma oče, tast in ded, gospod

IVAN ŠUBIC

podobar in slikar

danes ob 5¹/₄ uri popoldne po kratki, hudi bolezn, v 66. letu svoje dobe, pre-

viden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo **v soboto, dne 31. decembra t. l., popoldne ob pol**

četrti uri iz hiše št. 7. na predmestju Studenec.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi sv. Jakoba.

V Škofji Loki, dne 29. decembra 1898.

Jera Šubic, roj. Kisovic, Ivan Šubic, Hedvika Šubic, roj. Fabiani, soproga. c. kr. ravnatelj in dež. posl., sin. sinaha.

Milan, Ivo, Vladko, Stanko, unuki.

Dunajska borza.

Dne 30. decembra.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 60 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 » 40 »
Avstrijska zlata renta 4%	120 » 70 »
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 » 75 »
Ogerska zlata renta 4%	120 » 40 »
Ogerska krona renta 4%, 200 »	97 » 80 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	934 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	363 » 50 »
London vista	120 » 60 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 » — »
20 mark	11 » 80 »
20 frankov (napoleonor)	9 » 66 »
Italijanski bankovci	44 » 32 ¹ / ₂ »
C. kr. cekini	5 » 70 »

Dne 29. decembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	166 gld. 75 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159 » 25 »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	193 » 50 »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 » 50 »
Tisine srečke 4%, 100 gld.	138 » — »
Dunavske vravnave srečke 5%	130 » — »
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108 » — »
Posojilo goriskega mesta	112 » — »
4% kranjsko deželno posojilo	98 » 25 »
Zastavna pisma av. osr. zem. kred. banke 4%	98 » — »
Priporitetne obveznice državne železnice	220 » — »
» južne železnice 3%	179 » 80 »
» južne železnice 5%	125 » 50 »
» dolenjskih železnic 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	202 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	170 » — »
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19 » 25 »
Rudolfove srečke, 10 gld.	25 » — »
Salmove srečke, 40 gld.	86 » 75 »
St. Genois srečke, 40 gld.	84 » 50 »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 » — »
Ljubljanske srečke	24 » 25 »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	155 » 50 »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3530 » — »
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	430 » — »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	64 » 25 »
Splošna avstrijska stavbinska družba	114 » — »
Montanska družba avstr. plan.	194 » 50 »
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	178 » 60 »
Papirnih rubljev 100	127 » 25 »

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri zrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako zrebanje. Kulanična izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l. Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.